

Kohezijska politika EU

Martina Repnik, Gašper Kavšek
Generalni direktorat za regionalno in mestno politiko
Enota za Bolgarijo, Madžarsko in Slovenijo

#CohesionPolicy
#EUinmyRegion

Dosežki obdobja 2014-2020

Dodeljena sredstva: **3,3 milijarde EUR**

Vec kot **350 km** novih regionalnih kolesarskih povezav

Ustvarjenih več kot **1.300** novih delovnih mest

Vec kot **85.000 m²** novih ali prenovljenih javnih in komercialnih zgradb

Vec kot **19.000** podjetij je prejelo finančno spodbudo

Vec kot **278.000 m²** novih ali prenovljenih urbanih odprtih prostorov

Vec kot **200.000** prebivalcem je bil zagotovljen dostop do bolj kakovostne pitne vode

Kohezijska politika 2021-2027 in Slovenija

3,2 milijarde evrov sredstev za pospešitev zelenega in digitalnega prehoda države, financiranje raziskav in inovacij, povečanje zaposlenosti, izboljšanje izobraževanja, zdravstvenega varstva in socialnih storitev ter omogočanje premogovniškim regijam, da do leta 2033 opustijo premog.

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- Osredotočenost sredstev na manj razvite regije
- Tematska koncentracija ESRR na prednostna cilja 1 („pametnejša Evropa“) in 2 („bolj zelena, nizkoogljična Evropa“)
- Ohranjanje porabe na ključnih področjih za rast in delovna mesta
- Deljeno upravljanje (spremljanje, poročanje)
- Partnerstvo (različne ravni skozi vse stopnje razvoja programov)
- Omogočitveni pogoji

Zemljevid upravičenosti Slovenskih regij 2021–2027

Regija	BDP na prebivalca 2004 (EU = 100)	BDP na prebivalca 2021 (EU = 100) 2021
Slovenija	88	90
Vzhodna Slovenija	72	74
Zahodna Slovenija	107	108

Cilji politik 2021-2027

11 ciljev je poenostavljenih in združenih v 5 ciljev:

Cilj politike 1: Konkurenčnejša in pametnejša Slovenija

Specifični cilj Sklada za pravični prehod

Cilj politike 3: Bolj povezana Slovenija z izboljšanjem mobilnosti

Cilj politike 2: Bolj zelena, nizkoogljična Slovenija

Cilj politike 4: Bolj socialna in vključujoča Slovenija

Cilj politike 5: Slovenija, ki je bližje državljanom

Investicije v sklopu cilja Pametna Evropa

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

Več kot 727 milijonov evrov naložb EU bo spodbudilo digitalni prehod Slovenije ter konkurenčno in inovativno gospodarstvo.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

The infographic features a red background with a white magnifying glass icon at the top left. A large blue graphic element on the left side contains a circular inset image of a server room with 'VEGA' labels. At the bottom left is the Slovenian flag, and at the bottom right is the European Union flag.

- ✓ **RRI** – izboljšati raziskovalno in inovacijsko zmogljivost ter sodelovanje med podjetji in institucijami znanja, v skladu s pametno specializacijo;
- ✓ **MSP** – podpreti rast in konkurenčnost podjetij ter dodatno okrepiti in razviti podjetniški podporni ekosistem;
- ✓ **Spretnosti** – pripraviti gospodarstvo na izzive tehnološke revolucije in industrijskega prehoda s pomočjo razvoja znanj in spretnosti;
- ✓ **Digitalizacija** – povečati uporabo IKT storitev v podjetjih in pri posameznikih, ter izboljšati digitalno povezljivost.

Investicije v sklopu cilja Zelena Evropa

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

**740 milijonov evrov
bo pospešilo zeleni
prehod Slovenije v
nizkoogljično
gospodarstvo in
družbo, ki temelji
na zeleni energiji.**

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ **Energija** – spodbujati energetska učinkovitost, obnovljive vire, osnovati pametna omrežja ter hranilnike energije;
- ✓ **Prilagajanje na podnebne spremembe** –preprečevanje poplav ter zaščita pred naravnimi nesrečami;
- ✓ **Okolje in biodiverziteteta** – upravljanje z odpadnimi vodami in dostop do pitne vode, izboljšati kvaliteto zraka, podpirati biodiverziteteta ter razvoj zelene infrastrukture;
- ✓ **Krožno gospodarstvo** – spodbujati storitve podpornega okolja, krožnih inovacijskih procesov ter učinkovite rabe virov v podjetjih;
- ✓ **Trajnostna urbana mobilnost** – znižati delež uporabe osebnih avtomobilov pri dnevni migraciji, podpirati več-modalne načine prevoza ter razviti rešitve pametnih prevoznih sistemov.

Investicije v sklopu cilja Bolj povezana Evropa

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

Naložbe v višini 565 milijonov evrov bodo omogočile hitrejše vlake med Ljubljano in Zagrebom, varnejši cestni predor Karavanke ter okolju prijaznejšo lokalno mobilnost.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ **Vseevropska prometna mreža (TEN-T)** – dokončati in nadgraditi železniški sistem ter podpirati trajnostno in več-modalno mobilnost;
- ✓ **Dostop do Vseevropske prometne mreže** – spodbujati trajnostno mobilnost ter izboljšati nacionalno in regionalno povezljivost, s posebnim poudarkom na ukrepih za reševanje negativnih učinkov ne-trajnostnega prometa.

Investicije v sklopu cilja Bolj socialna Evropa

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

**741 milijonov EUR
bo prispevalo k
boljši dostopnosti
trga dela ter
posodobitvi
izobraževanja ter
zdravstvenega in
socialnega varstva.**

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ Zaposlovanje, izobraževanje, usposabljanje in spretnosti ter socialna vključenost, zdravstveno varstvo in dolgoročajna oskrba - **DG EMPL**;
- ✓ **Infrastruktura** – investicije v obstoječe in nove objekte s področja izobraževanja, investicije v socialno infrastrukturo, novi satelitski urgentni centri, mobilne zdravstvene enote, nakup medicinske opreme;
- ✓ **Oživljanje kulturne dediščine in njeno vključevanje v turistično ponudbo** - revitalizacija in obnova kulturne dediščine ter vlaganja v razvoj celovitih turističnih produktov v obliki avtentičnih turističnih doživetij.

Investicije v sklopu cilja Evropa bližje državljanom

KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO

85 milijonov evrov
podpore za
oživitev in zelena
mesta ter krepitev
lokalnih
skupnosti.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ **Integrirani socialno-ekonomski razvoj** – razvijati podporne storitve za izgradnjo vključujoče družbe, predvsem s poudarkom na socialno-ekonomsko ogroženih osebah/področjih (Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost);
- ✓ **Celostne teritorialne naložbe** – ključne za odziv na lokalno določene potrebe, naslovljene na način „od spodaj navzgor“.

Investicije v sklopu cilja Sklada za pravični prehod

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

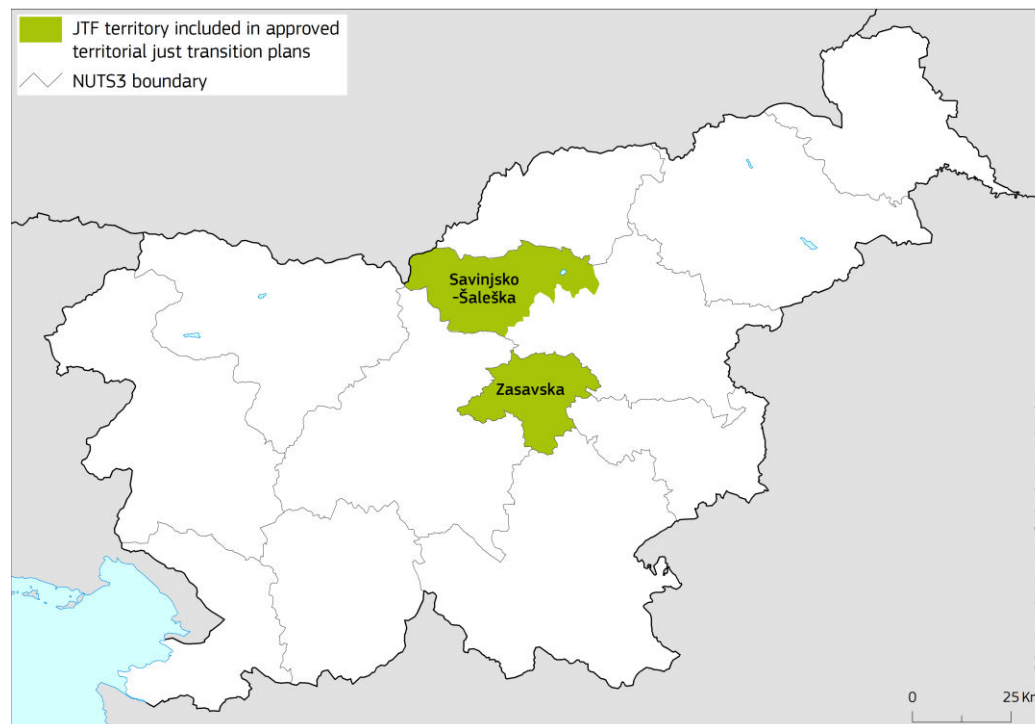
258 milijonov evrov bo namenjenih spodbujanju pravičnega prehoda v premogovniških regijah: energetska prestrukturiranje, nove gospodarske in zaposlitvene priložnosti, vključno s tehnično podporo centrom za pravični prehod.

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

- ✓ Regiji upravičeni do sredstev: Zasavska in Savinjsko-Šaleška

Teritorialna orodja

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD)

- Konec 2023 je bila objavljena "Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v obdobju do leta 2027."
- MKRR je izdala odločitve o dodelitvi sredstev.
- Implementacija se bo lahko kmalu pričela.

Celostne teritorialne naložbe (CTN/ITI)

- Povabila k predložitvi vlog za projekte:
 - SC 2.7 Zelena infrastruktura v mestih (ddl. 8.12.2023)
 - SC 2.8 Trajnostna urbana mobilnost (ddl. 20.12.2023)
 - SC 5.1 Urbana prenova mestnih območij (ddl. 16.11.2023)
 - Finančni instrumenti (SC 5.1) (tbc)
- Prve potrditve projektov CTN se pričakujejo v Q2 2024.
- Nov krog povabil se pričakuje v Q1 2025.

“Povezane vrste ukrepov - točka (d)(i) člena 22(3) Uredbe o Skupnih Določbah (CPR) in člen 6 uredbe o ESS+”

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD)

SLR bodo predvidoma **naslavljalje podpora**:

- trajnostnim oblikam lokalnega podjetništva,
- inovacijam glede uporabe lokalnih virov,
- turizma,
- varovanju naravne in kulturne dediščine,
- revitalizaciji javnih površin za skupno uporabo,
- preventivi in varovanju zdravja,
- medgeneracijskemu sodelovanju,
- krepitvi kompetenc,
- skrbi za starejše, mlade in druge prikrajšane skupine, ter
- socialni vključenosti.

Celostne teritorialne naložbe (CTN/ITI)

Pri izboru projektov morajo biti **upoštevana naslednja splošna načela**:

- Skladno z načelom notranjega razvoja mest se izvaja prenova in oživljanje prostih in slabo izkoriščenih, v nekaterih primerih celo okoljsko degradiranih, pozidanih površin.
- Prednost imajo projekti, ki podpirajo aktivnosti za gospodarsko in socialno oživitev mestnih območij ter ustvarjanje novih kreativnih in poslovnih jeder.
- Projekti morajo zasledovati cilje trajnostnih urbanih strategij mestnih občin.

Pobude in predlogi za spremembe “Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja”

Z deležniki so potekale javne razprave o spremembah Zakona in so bile razdeljene na naslednje teme:

1. Vloga kohezijskih in razvojnih regij, krepitev regionalnih struktur (razvojni svet regije, svet regije, razvojni svet kohezijske regije, regionalne razvojne agencije).
2. Obmejna in druga problemska območja, program razvojnih spodbud za enakomeren regionalni razvoj, opredelitev in financiranje.
3. Dogovori za razvoj regij, regionalni razvojni programi, opredelitev regijskih projektov in financiranje.
4. Indeks razvojne ogroženosti - umestitev v zakonodaji, določitev, spremljanje in namen.
5. Spremljanje regionalnega razvoja, kazalniki in merila- v drugi polovici oktobra 2023 v KRVS (Kohezijska Regija Vzhodna Slovenija).

ROK ZA PRIJAVO

31. 12. 2023 do 23.59

ZAKLJUČENO

Revizija zakona bo pripravljena v naslednjih mesecih, vlada pa jo bo sprejela spomladi 2024.

Dober projekt?

- V skladu s prioritetami EU
- V skladu z (operativnim) programom
- Zadostne kapacitete za implementacijo
- Dialog s posredniškimi organi in organom upravljanja
- Jasno zastavljeni cilji
- Jasni in merljivi kazalniki
- Dobro pripravljena projektna dokumentacija

DODATNE INFORMACIJE

Kohezija v Sloveniji:

<https://www.eu-skladi.si/>

<https://evropskasredstva.si/program-ekp-2021-2027>

Open-data platforma (podatki o črpanju in primeri dobrih praks):

<https://cohesiondata.ec.europa.eu>

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/evaluations/data-for-research/

Zakonodajna podlaga 2021-2027:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/legislation/regulations/

Elisa Ferreira
Evropska komisarka
za kohezijo in reforme

S temi naložbami kohezijske politike lahko Slovenija nadaljuje trajnostni gospodarski razvoj in premaga izzive na področju inovacij in konkurenčnosti. Prizadevamo si tudi za razvoj zelenega in digitalnega gospodarstva ter boj proti podnebnim spremembam, s čimer bi izboljšali življenjski standard, pri čemer nihče ne bo zapostavljen.

**KOHEZIJSKA POLITIKA
ZA SLOVENIJO**

#EUSkladi #Kohezijskapolitika

Hvala za vašo pozornost!

#CohesionPolicy #EUinmyRegion